

3/2019

XXB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

100. číslo

ZAHRANIČNÍ POVÍDKY

Karl Bunker
Bitva o Ceres
Marina a Sergej Djačenkovi
Samum
Ted Kosmatka
Ta, která není

ČESKÉ POVÍDKY

Magdaléna Peterková
Narušitelé snů
Marie Domská
Ujasnit si hranice
Dušana Kozlovská
Druhá šance
Pavel Houser
Krotitel rostlin
Pavel Urban
Základna

PUBLICISTIKA

Jason Sanford
Je kyberpunk živý, či mrtvý?
Roman Bílek
Ambiciózní režiséri
současné fantastické
kinematografie

Cena: 95 Kč - 4 eura

Rebecca Roanhorsová
Vítejte v Autentickém
indiánském zážitku™

Naši zákazníci vědí, že se na nás mohou za každých okolností spolehnout... a jednou budeme uklízet NCC - 1701 ☺

“SLUŽBY Z JEDNÉ RUKY”

„Nechte starosti profesionálům a věnujte se tomu, co Vás živí“

Úklidové práce

*Jsou naší hlavní činností, specializujeme se na nejnáročnější oblast a to na **úklid a dezinfekci nemocničních zařízení** včetně **operačních sálů a JIP**, lůžkových oddělení, laboratoří, rizikových ploch. Navrhujeme dezinfekční plány, používáme nejmodernější úklidovou techniku.*

Dokážeme uklidit cokoliv - reprezentačních prostory náročných klientů jako jsou banky, hotely, kuchyně a jídelny, průmyslové objekty, výrobní a skladové haly, obchodní plochy, nádraží vlaková i autobusová, vozidla hromadné dopravy, venkovní prostory, chodníky, parkoviště...

Komplexní správa nemovitosti – Facility Management

Ve spolupráci s našimi odbornými partnery jsme schopni zajistit veškeré služby spojené s další správou a provozem Vaší nemovitosti / společnosti, jako jsou : ostraha a strážní služba, závodní a nemocniční stravování, dodávky hygienického materiálu, administrativní a právní servis, školení zaměstnanců, odpadové hospodářství, poradenství v oblasti řízení podnikových nákladů, poradenství a zajištění následné certifikace jednotlivých jakostních norem...

www.alfedusservis.cz

Jsme držiteli certifikátů, potvrzujících kvalitu našich služeb :

ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001 a ISO 27001

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jjiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 3. 2019

Cena 95 Kč (4 EURA)

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Pascal Blanché

Zahraniční SF

Rebecca Roanhorsová: Vítejte v Autentickém...	3
Karl Bunker: Bitva o Ceres	9
Marina a Sergej Djačenkovi: Samum	15
Ted Kosmatka: Ta, která není	27

Domácí SF

Magdaléna Peterková: Narušitelé snů	32
Marie Domská: Ujasnit si hranice	44
Dušana Kozlovská: Druhá šance	56
Pavel Houser: Krotitel rostlin	58
Pavel Urban: Základna	69

Publicistika

Jason Sanford: Je kyberpunk živý, či mrtvý?	71
Roman Bílek: Ambiciózní režiséři současné SF...	72

Fantastická věda

Záhada prvního předchůdce člověka; Severní magnetický pól se vydává na cesty; Poznámka k setkání s Oumamuou	70
---	----

Filmfaroniáda

<i>Filmové premiéry;</i> Skleněný; Husí kůže 2: Ukradený Halloween; Na jeden nádech <i>Klapka!</i>	78
---	----

Vivisektor

Čtenáři čtenářům; Space Opera 2018; Kateřina Hurtová: A v ní stín; Bradley P. Beaulieu: Dvanáct Králů Šarachaje; Kristýna Sněgoňová: Krev pro rusalku; Millwood Kiram Hardgrave: Ostrov na konci všeho; Thomas Thiemeyer: Evoluce - Město přeživších; Vladimír Šlechta: Poslední velkoměsto - Tajná historie Bornnu; Ksandr Lajse: Snoubenka ďábla; Chuck Palahniuk: Den přizpůsobení; IKS Strážci času; <i>Nové knihy</i>	82
---	----

Jubileum

Když mi před nedávnem oznámili kolegové, že tohle číslo bude naším stým, spadla mi trochu brada. Čas strašně letí a člověk si to ani neuvědomuje.

Takže jsem si vzpomněl na onen hektický týden koncem roku 2010, kdy se nám podařil kousek, který tutově nemá ve světě obdoby. Během sedmi dnů se podařilo najít nového vydavatele, vymyslet nové jméno časopisu, protože to staré nám bylo zapovězeno, a zaregistrovat ho, sehnat všechny potřebné papíry, podepsat smlouvy s tiskárnou a vnútit se do rozpisu výroby, podepsat smlouvu s distributory, domluvit se na předplatitelském servisu, atd...

Kdo se někdy zaobíral těmito vydavatelskými „drobnostmi“ ví, že je něco takového zcela nemožné. A neposlední řadě i připravit nové číslo. Přesto se tohle všechno nějakým záhadným způsobem podařilo. (Ať mi nikdo netvrdí, že zázraky se nedějí! O:))

Začátky byly krušné, nikdo o nás nevěděl a peníze na reklamu se také neválejí na chodníku. Naštěstí určitým způsobem zafungovaly sociální sítě, přesto jsem ještě minimálně další dva tři roky dostával maily od bývalých čtenářů a předplatitelů, že o nás nevěděli a jestli je možné sehnat starší čísla.

Naštěstí zůstala pohromadě nejen redakce, ale i prakticky všichni spolupracovníci, bez nichž bychom XBéčko vydávat nemohli - spisovatelé, překladatelé, ilustrátoři, recenzenti... Samozřejmě, že postupem doby někteří odpadli, ale přišli další.

Po ukončení spolupráce s Konektorem, pro něž jsme se stali příliš velkou přítěží, se naštěstí rychle našel další sponzor, který nám umožnil pokračovat ve vydávání.

Chci proto poděkovat všem, kteří se podíleli a podílejí na tom, že náš časopis nejen stále vychází, ale dosáhl i magické stovky vydaných čísel..

Takže tímto děkuji Filipu Humplíkovi a Martinu Charvátovi, Sašovi Rusevskému, Jardovi Jiranovi, Martinu Šustovi, Tadeášovi Pelechovi a všem ostatním, které kdybych měl vyjmenovat, musel bych vyřadit nějakou tu povídku.

Abych byl přesnější - s různou intenzitou s námi spolupracuje víc jak dvě stě lidí. Přeji vám, našim čtenářům, abyste si vždycky našli v novém čísle to, po čem vaše srdce touží, a našim spolupracovníkům pevné nervy, stále stejný zápal pro práci na časopisu, kterému kdysi dávno dávali znalci tak dva roky života. Naštěstí jsme tyto odhady mnohokrát překročili.

Ještě jednou díky vám všem, co jste se na tom podíleli.

Vlado Ríša

AKTUALITY

WILLIAM GIBSON se stane třicátým pátým držitelem Pamětní ceny Damona Knighta pro Velmistra žánru americké spisovatelské organizace SFWA. Cena mu bude předána během udílení cen Nebula v polovině května v kalifornském Woodland Hills. GREGORY BENFORD obdrží 24. května během zahajovacího ceremoniálu Balticonu 53 v americkém Baltimoru Cenu Roberta A. Heinleina za „skvělé literární dílo inspirující lidstvo ke zkoumání vesmíru“. Debutový román ROBERTA JORDANA nazvaný *Warrior of the Altai* bude po mnoha letech od svého vzniku konečně publikován nakladatelstvím Tor. Původně měl román vyjít už v roce 1979, z čehož ale bohužel nakonec sešlo. Román *Číslo bestie* (1980) měl být velkým a netrpělivě očekávaným návratem ROBERTA A. HEINLEINA po sedmileté pauze od jeho předchozího románu. Nicméně jím vzhledem ke svým kvalitám nebyl. Nyní se k vydání připravuje jeho dosti odlišná verze, nalezená v pozůstalosti. Obě díla mají mít společnou zhruba první třetinu, ovšem posléze se obsáhově zcela rozcházejí, jako by mělo jít o romány psané ve dvou paralelních vesmírech. Nová, obsáhlejší verze má dle všeho mnohem blíže k Heinleinovým klasickým pracím a má být svéráznou poctou autorovým oblíbeným Edgaru Riku Burroughsovi a E. E. „Doku“ Smithovi.

Zemřel M. Achmanov

29.5.1945 - 10.1.2019

Narodil se v Leningradě, kde s výjimkou dětství, kdy putoval s otcem, vojenským lékařem po celém SSSR, prožil zbytek života.

Vystudoval Fyzikální fakultu Leningradské univerzity a tamtéž obhájil i aspiranturu. V letech 1971–1992 se zabýval ve výzkumném ústavu fyzikou pevných těles a počítačovou fyzikou.

Překládal z angličtiny (Farmer, McCaffrey, Doc Smith...) napsal k padesátce SF románů, většinou

sci-fi (například společně s H. Harrisonem jedno pokračování seriálu Planety smrti). Přibližně třetina jeho SF tvorby patří k fantasy (několik románů o Conanovi). Psal však i nonSF, sem například patří knihy o cukrovce nebo dokumentární román o Praze, který napsal společně s V. Ríšou. V češtině mu vyšly romány *Náboje nikdy nedojdou* a elektronicky *Strážce faraonů* a *Asyrské tanky před branami Memphisu*. Jeho zásluhou vyšly v roce 2018 v Petěrburgu pohádky Boženy Němcové.

Zemřela C. Emswillerová

Ve svých devadesáti sedmi letech zemřela dne 2. února 2019 v americkém Durhamu spisovatelka CAROL EMSWILLEROVÁ (dívčím jménem Agnes Carolyn Friesová).

V roce 1949 se provdala za známého výtvarníka a experimentálního filmaře Eda Emswillera, s nímž žila až do jeho smrti v roce 1990. Kratší práce publikovala od roku 1955, následně se objevovaly především na stránkách magazínu *F&SF* a v řadě známých antologií *Orbit*. Z české edice magazínu *F&SF* známe autorku i u nás, včetně jejích Nebulami oceněných povídek „Tvor“ (2002) a „Žiji s tebou“ (2005). Souborným vydáním kratších prací je obsáhlá, dvousvazková sbírka *The Collected Short Stories of Carol Emswiller* (2011, 2016). Z autorčiných románů stojí jistě za zmínku tituly *Carmen Dog* (1988), *The Mount* (2002) a *The Secret City* (2007). V roce 2005 obdržela Světovou cenu fantasy za celoživotní zásluhu.

Rebecca Roanhorsová

Vítejte v Autentickém indiánském zážitku™

(WELCOME TO YOUR AUTHENTIC INDIAN EXPERIENCE™)

Až bude konečně napsán Velký americký indiánský román, všichni bílí lidé v něm budou indiáni a všichni indiáni budou duchové.

– Sherman Alexie, *Jak napsat Velký americký indiánský román*

Na své digitální vývěsce nabízíš pultucet Zážitků, Turisté si však nejčastěji volí Vidinu. To ti rozhodně usnadňuje práci. Jediné, co si Vidina žádá, je trocha mystického šamanismu, zvířecí duchovní průvodce (obvykle vlk, tento rok jsou ale na vzestupu draví ptáci) a nápodoba prožitku po požití peyotlu. Turisté vždy opouštějí Zážitek s pocitem duchovní proměny. (Ty jsi ve skutečnosti peyotl nikdy sám nevyzkoušel, během jednoho roku na Arizonské státní jsi ale vykouril spoustu trávy, a kdo by ti vyčetl rozdíl?) Je to fakt brnkačka, tyhle Vidiny. Ale žádný indián makající pro Sedona Sweats to neumí líp. V prodejích jsi jednička.

Tvé ženě Therese se tvá práce nelíbí. Jistě, líbí se jí, že pracuješ, obzvláště potom, co jsi byl předloni tak hrozivě dlouho nezaměstnaný a ona tě tehdy málem opustila, tvoji práci samu o sobě však považuje za ponižující.

„Naše příjmení není Trueblood,“ stěžuje si, když jí prozradíš svůj pseudonym.

„Nikdo si nekoupí Vidinu od Jesseho Turnblatta,“ vysvětlíš. „Musí to znít víc indiánsky.“

„Ty jsi indián,“ namítne. „Turnblatt zní dost indiánsky, protože jsi indián.“

„Nejsme ten správný druh indiánů,“ opáčíš. „Tím chci říct, že jsme katolíci, kristepane.“

Co Theresa nechápe je, že Turisté netouží po pravém indiánském zážitku. Chtějí to, co vidí ve filmech, a kdo se jim může divit? Filmoví indiáni jsou skvělí! A tak sleduješ stejné filmy jako Turisté, dokud se John Dunbar nestane tvým zvířecím duchovním průvodcem a Stojíš s pěstí tvouj ideální holkou. Naučíš se nazpaměť text Johnnyho Deppa z *Osamělého jezdc* a do skříňky v práci si pověsíš obrázek Iron Eyes Codyho. Nějaký čas jsi fakt zblázněný do Dustina Hoffmana v *Malém velkém muži*.

A právě *Malý velký muž* tě dostane.

Jeden týden v červnu přesvědčíš Šéfa, aby jako speciál nabídl Custerův poslední boj, protože tě napadne, že by si nějaký Turista mohl chtít vyzkoušet Zážitek z pohledu Splašeného koně. Dokonce se naučíš nazpaměť několik citátů, které jsou na internetu připisovány právě tomuto váženému siouxskému náčelníkovi. Máš v plánu udělat to fakt autentické.

Zájem neprojeví ani jeden člověk. Tvé prodeje se propadnou.

Management ve Phoenixu si toho všimne a Šéf odstraní nabídku z vývěsky během víkendu čtvrtého července. Seřve tě, abys přestal blbnout, a obviní tě, že se snažíš být umělec a tak.

„Turisté nechodí do Sedona Sweats prožít zatracenou bitvu,“ prohlásí Šéf jednou při obědě v jídelně, „hlavně když v ní bílí prohrajou. Chodí sem najít sami sebe.“ Šéf zamává rukou ve vágní nápodobě modlitby. „Nabízíme spirituální zážitek. Top kvalitu. Tu nejlepší, kurva.“

DarAnne, tvá navažská kolegyně s hezkým úsměvem a dokonalými zuby, si hlasitě odfrkne. Ukousne si sendviče, zjevně se skopovým. Její čelist se hýbe a ostré zuby se bíle blýskají. Počká, dokud nedožvýká, pak řekne: „Na Fantazii o indiánské squaw nic spirituálního není.“

Fantazie o indiánské squaw je šéfův nejnovější nápad, způsob, jak zlepšit prodeje a zapůsobit na Management. DarAnne a několik dalších si stěžovalo na použití tak hanlivého výrazu a vůbec na to, že byla do Zážitků zařazena sexuální fantazie. Jenže se Šéfem to ani nehne, obzvláště potom, co na stůl dostane údaje o prodeji po prvním týdnu. Je to náš prozatím největší hit.

Šéf se na tebe zadívá. „Co si myslíš ty?“

Šéf patří k lidu Pima, má huňatý knír a hustou hřívu stále tmavých vlasů. Obdivuješ to na něm. Jeho mužnost. V Šéfově podání se zdá tak snadné být mužem. V jeho podání se zdá všechno tak snadné. Fakticky autentické.

DarAnne nakloní hlavu na stranu, dlouhé náušnice s perličkami se jí zhoupnou. Čeká a nalakovanými nehty netrpělivě bubnuje do jídelního stolu s umakartovou deskou. Cítíš cibuli v jejím sendviči.

Ústa máš vyprahlá jako rudou kamenitou poušť venku za oknem. Když řekneš, že Fantazie o indiánské squaw je ponižující, Šéf se ti vysměje a vynadá ti do bab nebo i horších věcí. Když prohlásíš, že ti to nevadí, DarAnne a její parta tě přidají na seznam sráčů, a po zásluze.

Napiješ se vody z lahve, zdržuješ. Rozhodneš se, že po debaklu se Splašeným koněm je pro tebe Šéfův souhlas důležitější než DarAnnin, a řekneš: „Chci říct, když se to Turistům líbí...“

Šéf vítězoslavně praští do stolu. DarAnne znechuceně svaští obličej. „Co si o tom myslí Theresa, Jesse?“ plivne po tobě. „Povíš jí, že jako další se Šéf chystá zařadit do nabídky Statečné divochy? Až se budeš na jeho příkaz předvádět v bederní roušce a s vlasy po prdel, uvidíme, jak se ti to bude líbit.“

Zahanbeně zrudneš. Odstrčíš se od stolu, příliš rychle, a chatrný kus nábytku se zhoupne. Slyšíš, jak Šéf zařve na protest, když se jeho limonáda z automatu povážlivě zakymácí, a jak se DarAnne výsměšně zasměje, k tvým uším ale všechny ty zvuky doléhají jako přes tlustou bavlněnou přikrývku. Zamumláš něco o tom, že se musíš vrátit zpátky do práce. Chodbou se za tebou nesou zvuky hádky.

* * *

V šatně se převlečeš a odšouráš se k modulu se svým jménem. Odemkneš poklop a vlezeš si dovnitř. Některým lidem připadají moduly klaustrofobní, tobě se ale chladné kovové pouzdro líbí, jeho těsnost. Přináší ti útěchu. VR helma ti pohodlně padne na hlavu a dýchací maska na nos a ústa.

Zachvěješ se očekáváním a zadáš do modulu svůj přednastavený Zážitek. Přidáš další nezbytné detaily, abys ho vybarvil. Obrazovka tě vyzve, aby sis zvolil Turistu z čekací listiny, ty to

však ignoruješ a rychle proletíš nabídky až ke konečnému potvrzení. Obrníš se před návalem mírné nevolnosti, která doprovází relokaci do Zážitku a poté i ven z něj.

Tvým prvním vjemem jsou pokaždé vůně. Tomka vonná, kouř z hořícího dřeva a úrodná půda severních plání. Přestože nic z toho není skutečné, tvá smyslová čidla aktivoval počítač, vůně tě přimějí uvolnit se. Vyrostl jsi v poušti, kde lidi milují cedr, borovici a rudou zem, na tomto místě v prérii je přesto něco domáckého.

Anebo možná koukáš až moc na televizi. Už si tím nejsi jistý.

Ocitneš se na rozlehlé travnaté pláni někde v horní části Středozápadu v době dávno minulé. V dálce se pasou bizoni. Nad hlavou se ti vznášejí jestřáb.

Víš, že jsi sám, stejně se ale rozhlédneš, aby ses o tom ujistil. Ta věc, kterou se chystáš udělat. No, cítil by ses trapně, kdyby na to někdo přišel. Nemůžeš totiž přestat myslet na to, co říkala DarAnne. Na Fantazii o indiánské squaw a Statečné divochoy. Jde o to, že být sexy ti nepřipadá tak nechutné jako DarAnne. Nikdy jsi nebyl jedním z těch kluků. Nebyl jsi ani hvězdný atlet a ani frajer. Představa, že by po tobě Turistky jely, třeba i jen v Zážitku, je svůdná.

Máš teď na sobě po kolena dlouhou bederní roušku. Na záda ti visí hříva černých vlasů. Tvůj pupek středního věku nahradí svaly tvrdé jako kámen a hodné modelu z obálek románů pro ženy. Vystrčíš bradu a otestuješ si svůj nejlepší stoický pohled na psounovi, který zrovna běží kolem. Malý hlodavec na tebe něco zašvitoří. Slyšel jsi, že psouni si umějí zapamatovat lidské tváře, a uvažuješ, co by tenhle o tobě řekl. Pak si vzpomeneš, že jsi v Zážitku a psoun není o nic skutečnější než karikatura indiána, kterou sis vymyslel.

Uvažuješ, co by si pomyslela Theresa, kdyby tě teď viděla.

Svět se zachvěje. Naskočí obrazovka modulu. Někdo chce tvůj Zážitek.

Žádá si tě Turista. Je to docela normální. Dalo se to čekat. Pro panický, horký dech, který ti chroptí maskou, není žádný důvod.

Projdeš si Turistovy požadavky.

Typ zážitku: Vidina.

Kmen: Indiáni plání (národ nespecifikován).

Oblíbené zvíře: Vlk.

Všechno jsou to známé věci. Věci, v jejichž předstírání jsi dobrý. Věci, za jejichž předstírání ti platí.

Nahradíš smyšlený oděv Statečného divocha za kožené kalhoty a kožené mokasíny zdobené perličkami. Hrud' si ponecháš holou a svalnatou, přes ramena si ale přehodíš hrubou vlněnou příkrývku, aby sis zachoval důstojnost. Tvé působivé břišní svaly jsou stále vidět.

Slunce zapadá a ty se obrátíš k umělému soumraku zády a připravíš se na setkání s Turistou. V duchu si projdeš seznam indiánských jmen, která bys mohl Turistovi propůjčit, až Vidina skončí. Rád používáš neustále nová jména, nikdy žádné dvakrát pro případ, že by si Turisté srovnali zkušenosti. Někdy jsi šidil a používal jeden z generátorů jmen na internetu, do kterého můžeš vložit oblíbenou květinu a ulici, kde jsi vyrostl, a získáš své indiánské jméno, až příliš mnoho Turistů však žilo v ulici Jilmová nebo Parková a ty jsi zjistil, že se začínáš opakovat. Teď se snažíš vybírat jména podle vzhledu. Podle barvy vlasů, očí, nějakého výrazného rysu. Zdá se, že se to Turistům vážně líbí.

Tenhle Turista je mladší, než jsi čekal. Sedona Sweats se zaměřuje na vyznavače New Age, jako jsou ti z Los Angeles nebo ze Scottsdale s naditým bankovním kontem. Ale muži, který

jde nahoru do kopce a mžourá do zapadajícího slunce, ještě není ani třicet. Je střední výšky i postavy, má bledou skvrnitou pleť a hnědé vlasy. Vypadá docela normálně, je na něm ale něco smutného.

Možná je ztracený.

Spousta Turistů je asi ztracená.

Možná má podobnou práci jako ty a šetří na Indiánský zážitek™, který si dopřeje jednou v životě. Možná je zoufalý, hledá ve svém posraném světě nějaký smysl a myslí si, že indiáni mají na všechno odpověď. Možná chce prostě něco autentického.

Líbí se ti to. Představa, že Turisté za tebou chodí proto, aby zakusili něco skutečného. DarAnne se mýlí. Všichni Turisté nejsou špatní. Jenom ti hamizní.

Rozkročíš se v uvítacím postoji a zvedneš ruku. „Howgh,“ proneseš, když se muž zastaví kousek před tebou.

Muž zrudne, jeho pleť získá jasný narůžovělý odstín. Nedočkáže říct, jestli je nervózní nebo se stydí. Možná obojí? Zvedne ale ruku dlaní vpřed a odpoví ti: „Howgh.“

„Přišel jsi hledat moudrost, můj synu?“ zeptáš se s tím nejlepším falešným anglickým přízvukem. „Pojď. Ukážu ti velkou moudrost.“ Rozmáchněš se paží a ukážeš na prérii. „Obrátíme se na bratra vlka...“

Muž protočí oči.

Co?

Zakoktáš se a zmlkneš. Děláš něco špatně? Nemáš dobrý přízvuk? Příliš slabý? Příliš silný?

Vybavíš si seznam požadavků. Víš jistě, že si zvolil vlka. Naprosto jistě. Proto pokračuješ. „Mého bratra vlka,“ řekneš znovu a tentokrát zníš víc jako indián, určitě.

„Omlouvám se,“ přeruší ho muž. „Tohle jsem nechtěl. Udělal jsem chybu.“

„Ale vybral jste si z nabídky!“ Jsi tak zmatený, že zapomeneš na přízvuk. Je příliš pozdě na to vrátit se zpátky a říct to správně?

Muž ohrne rty a zašklebí se, jako bys mu právě potvrdil jeho nejhorší tušení. Zavrtí hlavou. „Chtěl jsem něco autentičtějšího.“

Něco ve tvé hrudi se sevře.

„Můžu to napravit,“ řekneš.

„Ne, to je v pořádku. Najdu si někoho jiného.“ Obrátí se k odchodu.

Nemůžeš si dovolit další černý puntík ve svých záznamech. Už to nesmíš znovu podělat, jinak tě vyhodí. Šéf to řekl jasně. „Dejte mi aspoň šanci,“ prosíš.

„To je v pořádku,“ řekne přes rameno.

Tohle je špatné. Copak ten muž neví, jak dobrý jsi indián? „Prosím!“

Muž se k tobě znovu otočí a tváří se zamyšleně.

Cítíš příval naděje. Dá se to ještě spravit a ty víš jak. „Můžu vám dát jméno. Vy ho pak můžete použít, když budete potřebovat sílu. Je autentické,“ dodáš nadšeně. „Od pravého indiána.“ Aspoň to je pravda.

Muž se zatváří trochu víc otevřeně a neřekne ne. To stačí.

Prohlédneš si mužovy tmavé vlasy, jeho různolící pleť. Dlouhé hubené nohy. Trochu ti připomíná plameňáky v zoo v Albuquerque, víš ale docela jistě, že nikdo nechce být pojmenován po těch podivných tvorech. Musíš vymyslet něco dobrého. Něco... spirituálního.

„Vaše jméno je Bledá vrána,“ nabídneš. Pořád myslíš na ptáky.

Při pohledu na mužův výraz to znovu zvažíš. „Ne, ne, Bílý...“ ano, bílý je lepší než bledý, „vlk. Bílý vlk.“

„Bílý vlk?“ Jeho hlas nyní zní zaujatě.

Důrazně kývneš. Věděl jsi, že si ten muž vybral vlka. Vaše

oči se setkají. Je to nepříjemné. Bílý vlk si zakašle do ruky. „Opravdu bych se měl vrátit.“

„Ale zaplatil jste si celý Zážitek. Víte to jistě?“

Bílý vlk už odchází.

„Ale...“

Poznáš přesný okamžik, kdy se relokuje ze Zážitku. Je to pocit, jako by se jedna část tvé duše protáhla a ztenčila. Pak následuje trhnutí, jak ho pustíš.

* * *

Bar Hey U. S. A. je jediný indiánský bar v Sedoně. Nachází se v suterénu obchodního centra obloženém naplaveným dřevem naproti přes ulici od tvého pracoviště. Je tu narváno lidmi, kterým právě skončila směna, většinou jde o obsluhu modulů, jako jsi ty, ale je tu i několik pouličních prodavačů šperků a číšníků z restaurací, kteří jsou stále cítit přepáleným olejem. Máš štěstí, že si najdeš místo na vzdáleném konci barového pultu. Vklouzneš na plastem potaženou barovou stoličku a zvedneš ruku, abys upoutal pozornost barmana.

„Tak co si doopravdy myslíš?“ zeptá se hlas po tvé pravici. Cíví na tebe DarAnne. V očích má obviňující pohled a její postoj je napjatý.

Tady to je. Druhá šance. Tvá příležitost neocitnout se na seznamu sráčů. Musíš to udělat správně. Snažíš se vymyslet něco chytrého, něco, čím bys na ni udělal dojem a přitom si zachoval tvář. Nikdy jsi ale nebyl zvlášť chytrý, a proto zůstaneš u pravdy.

„Myslím, že fakticky potřebuju tuhle práci,“ přiznal.

DarAnnina ramena se uvolní.

„Uhni,“ řekne muži po tvém boku a ten jí poslušně uvolní stoličku. „Věděla jsem to,“ řekne. „Proč ses mě nezastal? Proč se Šéfa tak bojíš?“

„Ze Šéfa strach nemám. Bojím se, že mě opustí Theresa. A že mě vyrazí.“

„Stačí mít páteř, Jesse, to je všechno.“

Uvědomíš si, že barman netrpělivě čeká. Pokaždé, když sem zajdeš, si dáš stejné pití, Coors Light ve vychlazené lahvi. Jenže barman si tě nikdy nepamatuje a tvoji objednávku taky ne. Obrátíš se k DarAnne s tím, že jí taky jedno koupíš, ale už je pryč, zpátky za svojí partou.

Vypiješ pivo sám, zdržíš se rozumnou dobu, a odejdeš.

Bílý vlk na tebe čeká pod pouliční lampou na rohu.

Na budově Sedona Sweats za ním dřepí neonový indiánský náčelník, září růžově, modře a žlutě, a jeho obrovská ruka bliká nahoru a dolů v pozdravu. Za jeho vzdáleným ramenem stoupají vzhůru a do dále bílé obláčky kouřových signálů.

Zpočátku Bílého vlka nepoznáváš. Většina lidí si v Zážitku pozmění svůj vzhled. Na tom být hubenější, vyšší, hezčí není nic špatného. Bílý vlk ale vypadá úplně stejně. Nevýrazné hnědé vlasy, bledá pleť, dlouhé nohy.

„Howgh.“ Bílý vlk zvedne ruku a nevědomky tak napodobí velkého neonového náčelníka. Aspoň má tu slušnost tvářit se při tom zahanbeně.

„Vy.“ Jsi tak překvapený, že otázka je to první, co z tebe vypadne. „Jak jste mě našel?“

„Trueblood, je to tak? Poptal jsem se na vás.“

„A lidi vám o mně řekli?“ To je proti všem pravidlům.

„Ptal jsem se, kdo je nejlepší Duchovní průvodce. Kdybych si chtěl zaplatit Vidinu, za kým bych měl jít. Všichni tvrdili, že za vámi.“

Začervenáš se a cítíš zadostiučinění, ale také podráždění nad tím, že tví kolegové prozradili tvé jméno Turistovi. „Snažil jsem se vám to říct,“ prohlásíš nelibě.

„Měl jsem poslechnout.“ Bílý vlk se usměje a na rtech vylooudí výraz podobný zkroušenosti. Nastane trapná odmlka.

„Nemáme se stýkat s klienty,“ řekneš nakonec.

„Já vím, já jen... chtěl jsem se omluvit. Za to, že jsem tak pokazil Zážitek.“

„Nic se neděje,“ odvětiš pro změnu velkoryse. „Zaplatil jste, ne?“

„Jo.“

„Jde jen o to...“ Víš, že z tebe mluví ego, ale musíš to vědět. „Udělal jsem něco špatně?“

„Ne, mohl jsem za to já. Byl jste skvělý. Jde o to, že moje prababička byla Čerokí, a když jsem se tam ocitl a všechno to viděl... No, myslím, že to ve mně něco probudilo. Něco jako vzpomínky předků nebo něco takového.“

Slyšel jsi o vzpomínkách předků, ale taky jsi slyšel o lidech, kteří o sobě prohlašují, že jim v žilách koluje krev Čerokíů, třebaže tomu tak není. Theresa jim říká „předstírači“, ale tobě to připadá nelaskavé. Možná je Bílý vlk opravdu Čerokí. Žádné Čerokie neznáš, takže je možné, že opravdu vypadají takhle. Firma má na výplatní listině chlápka, který je napůl Tlingit, a ten je bledý.

„No, musím jít domů,“ omluvíš se. „K ženě a tak.“

Bílý vlk přitaká. „Jasně, jasně. Já jen. Díky.“

„Za co?“

Ale Bílý vlk už odchází. „Uvidíme se.“

Kostmi ti zavibruje slabý pocit déjà vu, ale připíšeš to na vrub Turistům. Kdo je může pochopit?

Jdeš domů za Theresou.

* * *

Sotva následujícího dne vklouzneš do modulu, rozsvítí se monitor. Na herní ploše už čeká Turista.

„Do prdele,“ zabrbláš, rozvineš si nabídku a rychle si projdeš jeho požadavky. Všechno vypadá dobře, dobře, až na... ucítíš bodnutí paniky, když si všimneš, jaký konkrétní kmen je požadován. Čerokiové. O Čerokíech nic nevíš. Nic o jejich oděvu, obřadech. Jediný Čerokí, kterého znáš, je...

Ve tvém Zážitku se zjeví Bílý vlk.

Tolik jsi spěchal, že sis zapomněl obléct kožené kalhoty. Tvoje já v Zážitku má na sobě pořád džíny Wranglers a boty Nike. Šéfa by naštvalo, kdyby viděl, jak jsi neopatrný.

„Proč jste zpátky?“ zeptáš se.

„Napadlo mě, že bychom si mohli promluvit.“

„O čem?“

Bílý vlk pokrčí rameny. „Na tom nesejde. O čemkoli.“

„Nemůžu.“

„Proč ne? Tohle je můj čas. Platím za něj.“

Začínáš trochu panikařit. Ještě žádný Turista nikdy podobně neporušil protokol. Jedním z důvodů, proč Zážitky tak dobře fungují je, že všichni znají svoje role. Jenže Bílý vlk se zjevně o pravidla nestará.

„Můžu se vracet pořád,“ řekne. „Mám peníze, víte?“

„Dostanete mě do maléru.“

„Nedostanu. Já jen...“ Bílý vlk zaváhá. Něco v něm se schoulí. To, co jsi předtím považoval za aroganci, nyní vypadá jako zoufalství. „Potřebuju přítele.“

Znáš ten pocit. Pravda je, že i tobě by se hodil přítel. Někdo, s kým by sis mohl promluvit. Proč by to mělo vadit? Budete jenom dva chlapi, kteří spolu mluví.

Ale ne tady. Pořád musíš pracovat. „Co třeba v baru?“

„Na tom místě ze včerejšího večera?“

„Končím tu v jedenáct večer.“

Když v 23:30 dorazíš do baru, je tam narváno, Bílého vlka přesto hned zahlédneš. Hubený běloch v Hey U. S. A. vyčnívá. Je to zvláštní. V tomhle světle a v tomhle davu by se Bílý vlk klidně dal považovat za jednoho z původních obyvatel. Aspoň z těch, kteří jsou indiány z jedné čtyřiašedesátiny. Možná v sobě skutečně má trochu krve Čerokiů z dávných dob.

Bílý vlk tě mávnutím zavolá k prázdnému boxu. Čeká na tebe Coors Light. Vklouzneš do boxu, v ruce sevřeš studenou vlhkou láhev a jsi příjemně překvapen.

„Hádal jsem správně?“

Kývneš a napiješ se. První lok je vždycky magický. Představuješ si, že takové musí být zimní ráno v Goldenu v Coloradu.

„Takže,“ řekne Bílý vlk, „povězte mi něco o sobě.“

Rozhlédneš se po baru, jestli neuvidíš známé tváře. Opravdu se to chystáš udělat? Povědět Turistovi o svém životě? O svém skutečném životě? Tichý hlásek ve tvé hlavě šeptá, že to možná není zrovna chytré. Mohl by to zjistit Šéf a naštvat se. DarAnne by si z tebe mohla utahovat. A Bílý vlk bude navíc čekat nějaký skvělý příběh, něco opravdu autentického, a jediné, co mu můžeš nabídnout, je starý ranč o třech ložnicích a studentská půjčka.

Jenže on má v očích přátelský zájem. Takhle se na tebe už prakticky nikdo nedívá, dokonce ani Theresa. A tak se dáš do řeči.

Neřekneš mu všechno.

Ale něco jo. Dost.

Dost na to, aby sis uvědomil, že mluvíš už dvě hodiny, když barman vyhlásí poslední drink.

Zvedneš se k odchodu a Bílý vlk vstane taky. Potřesete si rukama, po indiánsku, a ty se tomu usměješ. Nečekal jsi to, ale máš opravdu, opravdu dobrý pocit.

„Tak zítra ve stejnou dobu?“ zeptá se Bílý vlk.

Jsi v pokušení, ale řekneš: „Ne. Theresa mě zabije, pokud zůstanu venku tak dlouho dvě noci po sobě.“ Pak dodáš: „Ale co třeba v pátek?“

„Dobrý v pátek.“ Bílý vlk se dotkne tvého ramene. „Uvidíme se, Jesse.“

Při pomýšlení na pátek cítíš hřejivé očekávání. „Uvidíme se.“

* * *

V pátek dorazíš už v 23:05. Bílý vlk se zasměje, když uvidí tvůj obličej, a ty se taky zazubíš. Cítíš se jen trochu trapně. Tentokrát platíš ty a začnete tam, kde jste posledně skončili. Zdá se, že tvé příběhy Bílého vlka nikdy neunaví, a už je to tak dlouho, co sis našel nového přítele, kterému bys je vyprávěl, takže máš pocit, jako bys nemohl přestat. Ukáže se, že Bílý vlk taky miluje Kevina Costnera, a na přeskáčku citujete z filmu, dokud tě Bílý vlk nezaskočí citátem Větru ve vlasech.

„Víš jistě, že to v tom filmu je?“

„Je to lakotsky!“

Nepřiznáš to, ale lakotština Bílého vlka na tebe udělá dojem.

Bílý vlk se usměje. „Zdá se, že vím něco, co ty ne.“

Mávneš nad tím dobrosrdečně rukou, přisáháš si ale, že se na ten film podíváš znovu.

Čas letí a po posledním drinku spolu opět stojíte venku pod velkým náčelníkem. S radostí souhlasíš, že se zase sejdete příští úterý. A příští pátek. Dokud se z toho nestane rutina.

Rychle uplyne měsíc. A další měsíc.

„Zdáš se až moc šťastný,“ podotkne Theresa jednou v noci podezřívavě.

Zazubíš se, obejměš svoji ženu a přitáhneš si ji blíž, až ti nos naplní vůně jejího růžového šamponu. „Našel jsem si kamaráda,

to je všechno. Chlápka z práce.“ Rozhodneš se být vágní. Bylo by těžké vysvětlit, proč se scházíš s Bílým vlkem, kterého už dávno nepovažuješ jen za Turistu.

„Nepodvádíš mě, že ne, Jesse Turnblatte? Protože já...“

Umlčíš ji polibkem. „Žárlíš?“

„Měla bych?“

„Nikdy.“

Popotáhne, ale dovolí ti, abys ji znovu políbil, její hebké tělo se napne proti tvému.

„Miluju tě,“ zamumláš, když jí vklouzneš rukou pod triko.

„To doufám.“

* * *

Je úterý ráno a ty nemůžeš dýchat. Z nosu ti teče jako z dovodního kohoutku a bolí tě klouby. Theresa zavolá do tvé práce s tím, že jsi nemocný, šoupne tě do postele a přinese ti misku dušeného. Jako obvykle se máš sejít s Bílým vlkem, jenže jsi příliš nemocný. Zvažuješ, že bys poslal Theresu se vzkazem, ale rozhodneš se to neudělat. Je to jenom jeden večer. Bílý vlk to pochopí.

Jenže v pátek kašleš tak hluboce a drsně, až se ti otrásá celá hrud. Když Theresa znovu volá do tvé práce, že jsi stále nemocný, dáš si dobrý pozor, abys kašlal tak hlasitě, že to slyší i Šéf. Modlíš se, aby tě za zmeškané dny nevyhodil. Největší starost ti ale dělá to, že necháš Bílého vlka opět marně čekat.

„Myslíš, že bys mohla jít místo mě?“ požádáš Theresu.

„Co, do baru? Já nepiju.“

„Nechci, abys pila. Jen se s ním sejdí a pověz mu, že jsem nemocný. Určitě si myslí, že jsem se na něj vykašlal.“

„Nemůžeš mu zavolat?“

„Nemám jeho číslo.“

„Tak dobrá. Jak se jmenuje?“

Zaváháš. Uvědomíš si, že to nevíš. Znáš jenom jméno, které jsi mu dal ty. „Bílý vlk.“

„Tak fajn. Odpočiň si.“

Theresa se vrátí až skoro v jednu v noci. „Kde jsi byla?“ zeptáš se vyplašeně. Má zrudlé tváře a cítíš z jejího dechu třesňovou colu?

„V baru, jak jsi chtěl.“

„Proč tak dlouho?“

Zafuní. „Chtěl jsi, abych šla, nebo ne?“

„Ano, ale... no, viděla jsi ho?“

Kývne a vyloudí malý úsměv, jaký jsi u ní nikdy dřív neviděl.

„Co je?“ Něco ve tvém nitru se scvrkne.

„Je milý. Vážně milý. Neřekl jsi mi, že je Čeroki.“

* * *

V pondělí se zvládneš dovléct zpátky do práce. Na skřínce máš přilepený lístek, abys rovnou zašel za Šéfem. Najdeš ho v kanceláři, kde prochází hlášení, která každý týden odesílá Managementu.

„Najal jsem někoho nového.“

Polkneš připravené výmluvy na to, jak moc jsi byl nemocný, své sliby, že zlepšíš svůj prodej. Zaseknou se ti v krku.

„Promiň, Jesse.“ Fakticky to vypadá, že je to Šěfovi aspoň trochu líto. „Ten chlap je dobrý, opravdový indián. Jeho příjmení je ‚Vlk‘. Chci říct, kurva, víc indiánů už být nemůžeš. Turisti ho budou žrát.“

„Turisti žerou i mě.“ Kňouráš, ale nemůžeš si pomoci. Podle staženého žaludku poznáš, že tohle je moc, moc, moc špatné.

„Jsi dobrý, Jesse. Nikdo ale neví nic o indiánech z Puebla, každý zná jenom ty sračky z televize. Jenže tenhle chlápek, ten je fakt...“ Šéf zaluská prsty, jak se snaží přijít na to správné slovo.

„Autentický?“ Šepot.

Šéf na něj ukáže prstem jako pistolí. „Tak. Podívej, jestli se mi uvolní modul, zavolám ti.“

„Dal jste mu můj modul?“

Šéf prudce, obezřetně zvedne hlavu. Musel jsi to zařvat. Natáhne se, stiskne tlačítko na telefonu a zavolá ochranku.

„Počkejte!“ protestuješ.

Dorazí ale muži v uniformách, aby tě vyvedli ven.

* * *

Nemůžeš domů za Theresou. Prostě nemůžeš. Takže zamíříš do Hey U. S. A. Je tam jiný dav, než na jaký jsi zvyklý. Odpolední dav. Těžcí opilci a lidi bez práce. Zasměješ se, protože mezi ně dokonale zapadáš.

Chlápce vedle tebe soutěží, kdo vypije víc panáků. Skleničky s kalným tmavým pitím stojí vyrovnané vedle sebe. Tohle jsi dělal naposledy na vysoké, když ti to ale jeden z mužů nabídne, přidáš se. Zalkneš se levnou whisky, která ti s pálením proteče dolů hrdlem. Další dvě a tvoje panika změkne, stane se snesitelnější. Nepamatuješ si, v kolik hodin se zvedneš k odchodu, velký náčelník ale jasně září na pozadí nočního nebe.

Ve dveřích zakopneš a vrazíš rovnou do DarAnne. Zavrčí na tebe a ty se pokusíš vykoktat omluvu, než však ze sebe dokážeš ta slova vůbec vypravit, na rameno ti dopadne těžká ruka.

„Ten sráč tě obtěžuje?“

Poznááš ten hlas. „Bílý vlku?“ Je to on. Připadá ti ale jiný. Nedokážeš určit přesně proč. Možná je to tou košilí se stuhami nebo snad kostěným náhrdelníkem na jeho krku. Má kůži o něco tmavší než minulý týden?

„Znáš ho?“ zeptá se DarAnne a ty jsi přesvědčen, že mluví s tebou, hlavu ale má otočenou k Bílému vlkovi.

„Nikdy jsem ho neviděl,“ řekne Bílý vlk a shlíží dolů na tebe. Pod tíhou toho sebevědomého pohledu bys mu skoro uvěřil. Skoro bys zapomněl, že jsi mu vykládal věci, o kterých neví ani Theresa.

„To jsem já,“ protestuješ, hlas ti ale přeskakuje a splývá vypitou whisky, takže vůbec nezní jako ty.

„Zkurvení ožralové,“ zabručí DarAnne a protlačí se kolem tebe. „Vždycky musí dělat scény.“

„Asi bys měl radši jít, kámo,“ praví Bílý vlk. Neřekne to nelaskavě, ale jako byste skutečně byli cizinci a ne kámoši. Jenže vy jste. Chytíš ho za rukáv a řveš něco o přátelství a Therese. A pak se svět rozplyne ve šmouhu, ty se ramenem tvrdě praštíš o beton, na rtu máš krev, jak ses do něj kousl, a cítíš tak tvrdé kopnutí do břicha, až z tebe whisky vylétne stejným způsobem, jakým se dostala dovnitř. A velký náčelník na tebe mrká, Howgh, Howgh, Howgh, dokud tě neobklopí tma a světla nezhasnou.

* * *

Probudíš se ve stoce. Ve zkurvené stoce. Bolí tě hlava a ve vyprahlých ústech máš odpornou pachutí připomínající měsíc starou hnijící zdechlinu. Slunce stojí vysoko na obloze a kůži ti spaluje arizonský žár. Máš špinavé šaty, ztratil jsi boty a na bradě máš krev, která ti zaschla i v záhybech kůže na krku a loupe se. Ruce sis rozdrásal do krve a nevzpomínáš si proč.

Zvedneš se a jdeš.

Na zhmožděném rameni ti těžce sedí stud, temná hanba,